

Робота вміщує 50 сторінок, список використаних джерел нараховує 51 джерело, в додатках наведено рейтинг популярності соціальних мереж (кінець 2013 року) та тестовий матеріал до методик дослідження.

В роботі розкрито основні характеристики процесу соціалізації та психологічні особливості соціалізуючої ролі соціальних мереж в сучасному суспільстві. В другому розділі наведено соціально-психологічні методики дослідження соціальних мереж як засобу соціалізації особистості дитини. Мета: дослідження соціалізуючого значення соціальних мереж. Об'єкт: специфіка процесу соціалізації особистості в сучасному інформаційному суспільстві

Предмет: соціальні мережі як соціокультурний феномен та інститут соціалізації . Робота ґрунтується на дослідженнях таких психологів, як Г.М. Андрєєва, Н.В. Андрєєнкова, У. Бронфенбренер, Л.С. Виготський, Л.І. Божович, Е. Дюркгейм, Ф. Знанецький, І.С. Кон, Дж. Коулмен, Ч. Кулі , Е.А. Леванова, Л.В. Мардахаев , Дж. Мід, В.С. Мухіна, Т. Парсонс , Б.Д. Паригін, А.В. Петровський, М. Кастельс, Д. Белл, А. Турен, А. Тоффлер, Дж. Гэлбрейт, Р. Інгельгарт. Такі вітчизняні вчені як: Ю.Д. Бабаєва, О.П. Белінська, А.Є. Войскунський, А.Є. Жичкина, Д.В. Іванов, Д.І. Кутюгін, В.Л. Сілаєва, В.А. Солодосник, О.Г. Філатова та ін.

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СОЦІАЛІЗУЮЧОГО ЗНАЧЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ

1.1. Поняття і основні характеристики процесу соціалізації

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК ЗАСІБ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ

Написав Тамила

Середа, 30 липня 2014, 00:24 - Останнє оновлення Середа, 30 липня 2014, 00:49

1.2. Теорія соціальних мереж

1.3. Значення соціальних мереж як середовища кібергсоціалізації особистості

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ СОЦІАЛІЗУЮЧОГО ЗНАЧЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ

2.1. Обґрунтування та вибір методів та методик дослідження

2.2. Діагностика міжособистісних відносин (А.А. Рукавішніков)

2.3. Діагностика комунікативних та організаторських схильностей (КОС-2)

2.4. Дослідження комунікативно-характерологічних тенденцій (за Т. Лірі)

2.5. Діагностика Інтернет-залежності (за К. Янг, адаптація В.А. Лоскутова)

2.6. Експрес-діагностика рівня соціальної ізолюваності особистості (Д. Рассел і М. Фергюссон)

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СОЦІАЛІЗУЮЧОГО ЗНАЧЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ

1.1 Поняття і основні характеристики процесу соціалізації

Термін «соціалізація» прийшов з політекономії, де його початковим значенням було «усуспільнення» землі, засобів виробництва і т.п. Автором терміна «соціалізація» у відношенні до людини більшість дослідників вважають американського соціолога Франкліна Г. Гіддінгса, який в 1887 р. у книзі «Теорія соціалізації» вжив його в значенні, близькому до сучасного, - «розвиток соціальної природи або характеру індивіда», «підготовка людського матеріалу до соціального життя» [32].

Проте звернення до проблематики соціалізації почалося задовго до широкого розповсюдження відповідного терміну. Питання про те, яким чином людина стає членом суспільства, завжди було у центрі уваги філософів, письменників, а в останній третині XIX ст. стала інтенсивно досліджуватися соціологами (Е. Дюркгейм) і соціальними психологами (Г. Тард) [11].

До оформлення теорії соціалізації в самостійну наукову область дослідження йшли в рамках інших традиційних проблем гуманітарних наук (про завдання виховання, формування та розвитку особистості і суспільства та ін.). З появою в науковому полі поняття «соціалізація» сталася переорієнтація цих робіт у нове русло, і до середини XX

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК ЗАСІБ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ

Написав Тамила

Середа, 30 липня 2014, 00:24 - Останнє оновлення Середа, 30 липня 2014, 00:49

ст. соціалізація перетворилася в самостійну міждисциплінарну область досліджень. Сьогодні проблему соціалізації або її окремі аспекти вивчають філософи, етнологи, соціологи, психологи, педагоги, кримінологи та ін. [29].

До 60 -х рр.. ХХ ст., говорячи про соціалізацію, всі вчені мали на увазі розвиток людини в дитинстві, отрочстві та юності. Лише в останні десятиліття дитинство перестало бути єдиним фокусом інтересу дослідників, а вивчення соціалізації поширилося на дорослість і навіть на старість.

Аналіз численних концепцій соціалізації показує, що всі вони так чи інакше тяжіють до одного з двох підходів, по-різному оцінюють роль самої людини в процесі соціалізації [45].

Перший підхід стверджує або припускає пасивну позицію людини в процесі соціалізації. Умовно даний підхід може бути названий суб'єкт - об'єктним, де суспільство - суб'єкт, а людина - об'єкт його впливу. До його представникам можна віднести Е. Дюркгейма, Т. Парсонса [11].

Прихильники другого підходу (Ч. Кулі, Д. Мід) виходять з того, що людина активно бере участь у процесі соціалізації і не тільки адаптується до суспільства, а й впливає на життєві обставини і на саму себе. Цей підхід можна визначити як суб'єкт - суб'єктний [17].

Спираючись на фундаментальні принципи і першого, і другого підходів, соціалізацію можна визначити як цілеспрямований процес передачі і засвоєння людиною цінностей, культурних норм і зразків поведінки, поширених в групі і суспільстві, в ході якого відбувається освоєння суспільно-значимих соціальних ролей [29].

До теперішнього часу в науці склалося досить велика кількість підходів до аналізу сутності процесу соціалізації. В табл. 1.1. наведено загальну характеристику деяких з них.

Таблиця 1.1.

Основні концепції соціалізації

Напрямки психології

Зміст концепції соціалізації

Психо-

аналітична традиція

Соціалізація - динаміка взаємодії Ід, Его, Суперего з поступовим набуттям індивідом влади над власною біологічною природою [29].

Гуманістичні концепції

Зміст процесу соціалізації полягає в становленні і розвитку особистісних характеристик.

Е. Фромм: соціалізація є концептуалізація позитивної свободи, яка інтегрує особистість в мікро- і макросередовище, не позбавляючи її при цьому автономії.

А. Маслоу: соціалізація - самоактуалізація особистості.

Е. Гідденс: соціалізація - джерело процесу індивідуалізації, здатності незалежно мислити і діяти [46].

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК ЗАСІБ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ

Написав Тамила

Середа, 30 липня 2014, 00:24 - Останнє оновлення Середа, 30 липня 2014, 00:49

Диспозиційні концепції

Соціалізація являє собою процес розвитку динамічних рис і здібностей особистості [29].

Когнітивна теорія

Дж. Келлі: соціалізація - формування тезауруса особистісних конструктів, навичок оперування ними [23].

Біхевіоризм

Б.Ф. Скіннер: соціалізація - практика соціального навчання [19].

Феноменологія

М. Вебер: соціалізація впливає на становлення цілераціонального характеру людської поведінки, визначаючи тим самим активну роль індивіда в соціальних взаємодіях.

Г. Зіммель: процес соціалізації постає у вигляді розгортання сутнісних властивостей людини [32].

Структурний функціоналізм

О. Конт, Г. Спенсер: людина спочатку асоціальна, суспільство створюється її як

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК ЗАСІБ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ

Написав Тамила

Середа, 30 липня 2014, 00:24 - Останнє оновлення Середа, 30 липня 2014, 00:49

особистість через систему інституціоналізованих впливів.

Е. Дюркгейм: зміст соціалізації полягає в дисциплінуючому впливі суспільства.

Р. Дарендорф: соціалізація є рольова адаптація.

З.В. Сікевич: в основі соціалізації лежить засвоєння цінностей, вірувань, норм, правил і ідеалів попередніх поколінь, передача культурних норм [11].

Інтеракціонізм

Ч.Х. Кулі: індивід не має від народження людської природи, що зароджується в групах. Особистість формується за допомогою соціальних взаємодій, через створення «дзеркального Я», що складається сукупністю уявлень про неї «узагальненого іншого»: як люди нас сприймають, реагують на нас, визначають нашу реакцію на їхні дії [17].

Найбільш використовуваним визначенням «соціалізації», що склалася в сучасній західній соціології, є розумінням соціалізації як надбання людьми соціального досвіду і ціннісних орієнтацій, потрібних для їх соціальних ролей [11].

У сучасній вітчизняній науці розрізняють три напрями в соціалізаційній проблематиці.

Перший - соціально-філософський - відображений у працях С. Батеніна, В. Москаленко, А. Харчева та інших. У межах соціально-філософських концепцій соціалізації смислотворчі поняття - це збереження стабілізація суспільних відносин при їх засвоєнні, а також активний комунікативний вплив, у процесі якого відбувається апробація різноманітних соціальних ролей і формується автентичне соціальне „Я” [35].

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК ЗАСІБ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ

Написав Тамила

Середа, 30 липня 2014, 00:24 - Останнє оновлення Середа, 30 липня 2014, 00:49

Другий - соціально-психологічний: у його розробці брали участь Г. Андреева, Н. Андреевкова, С. Белічева, Я. Коломінський, І. Кон, О. Леонтьєв, М. Лукашевич, Р. Немов, А. Петровський та інші. Тут соціально-психологічні аспекти соціалізації означені в площині включення індивіда в різноманітні суспільні відносини, засвоєння й відтворення соціального досвіду і зв'язків, активного перетворення середовища [45].

Третій - соціально-педагогічний, представники якого В. Бочарова, Ю. Василькова, Б. Вульф, Н. Лавриченко, І. Зверева, Н. Заверико, О. Мудрик, С. Савченко та інші. Особливість цього підходу - намагання розглядати соціалізацію як процес, який відображає хід соціального формування особистості в конкретному соціокультурному середовищі як формування конкретного соціального типу. У цьому випадку соціалізація - це надзвичайно складний і багатофакторний процес набуття індивідом людських властивостей і якостей, направленість яких визначає конкретна соціальна ситуація. З позицій соціально-педагогічного підходу важливо враховувати, що в ході соціалізації особистість активно бере участь у процесах самоперетворення, які проходять на